

BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN VID STIFTELSEN ELEKTRO-AKUSTISK MUSIK I SVERIGE (EMS) 1984/85

Styrelsen för Stiftelsen EMS får härmed avge berättelse för verksamheten under budgetåret 1984/85.

Allmänt

Intresset bland tonsättarna - såväl svenska som utländska - för att använda EMS var oförminskat under verksamhetsåret 1984/85. Det första halvåret kunde driften upprätthållas i normal omfattning, medan det andra halvåret kom att i hög grad påverkas av den planerade flyttningen av EMS till nya lokaler i Münchenbryggeriet. Då flyttningsdatum var satt till den 29 mars måste EMS stänga alla studior den 15 februari för nedmontering och nedpackning.

I samband med inflyttningen diskuterade EMS' styrelse möjligheterna att ändra EMS' namn beroende på att "Stiftelsen Elektronmusikstudion" upplevdes som mindre adekvat relaterat till EMS' storlek och verksamhet. Lokalerna i Münchenbryggeriet innefattar 6 studior av varierande storlekar samt flera mindre arbetsrum för tonsättarna. Redan singularformen i namnet Elektronmusikstudion kändes därför missvisande. Dessutom bedrivs kontinuerligt konstnärligt utvecklingsarbete och annat arbete av forskningskaraktär inom området elektro-akustisk musik.

Tanken att EMS borde rubriceras som institut istället för studio växte sig allt starkare. Därtill måste man också beakta, att genom uppkomsten av ICEM (International Confederation for Elektro-acoustic Music), i vilken Sverige är medlem, har en internationell överenskommelse träffats, vilken innebär att hela området skall rubriceras som electro-acoustic music istället för elektronisk musik. Elektro-akustisk musik innefattar då alla tidigare använda begrepp som "konkret musik", "tape music", "dator-musik", "elektronisk musik" etc.

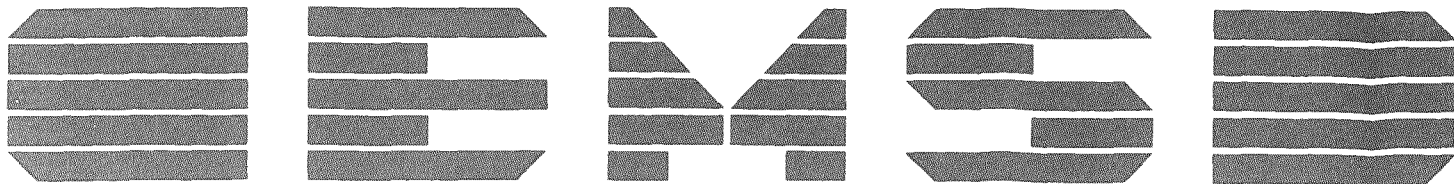
Förkortningen EMS ansågs mindre lyckat då det finns alltför många "EMS" inom skilda delar av samhällslivet, både i Sverige och utomlands. Efter mycken tankemöda arbetades namnet SIFEM fram som står för Stockholms Institute för Elektro-akustisk Musik. Man menade att det var en stor fördel om de ingående bokstäverna stod för samma begynnelsebokstäver i en engelsk översättning.

Namnet SIFEM ådrog sig dock en hel del kritik, bl a framfördes åsikten att EMS var så inarbetat att man riskerade att förlora en hel del good-will vid ett namnbyte och att det skulle bli svårt för SIFEM att tränga in i det allmänna medvetandet. Styrelsen tog så småningom ett kompromissförslag som innebar att man skulle behålla bokstavskombinationen EMS men ändra dess innebörd och att endast EMS skulle användas som namn. Den nya innebörden blev sålunda "Stiftelsen Elektro-akustisk Musik i Sverige" eller på engelska "Institute for Electro-Acoustic Music in Sweden".

Lokalfrågor

Arbetet under verksamhetsåret 1984/85 kom i stor utsträckning att domineras av byggandet och iordningställandet av EMS' nya lokaler i Münchenbryggeriet. Själva det grundläggande planerings- och ritningsarbetet var redan avklarat under föregående verksamhetsår. Det bör framhållas att EMS hade ett helt avgörande inflytande på utformningen och planeringen av lokalerna både i stora drag och i detaljer.

Många tekniska frågor måste avgöras under byggnationens gång och ett noggrant övervakningsarbete var nödvändigt att utföras eftersom lokalernas komplicerade utformning krävde speciell uppmärksamhet. Per-Olof Strömberg fick därför övervakningen av allt elektriskt installationsarbete på sin lott och Göran Svensson tog hand

om alla frågor rörande ventilationen. För den akustiska utformningen av studiorna samt övervakningen av själva byggnadsarbetet i studiorna svarade de båda akustikkonsulterna Kaj Gambäck och Ingemar Ohlsson, Sea-Lab.

Slutgiltigt datum för flyttningen blev den 28 mars och efter ett anbudsförfarande engagerades HP-Express för all flyttning utom själva VAX-datorsystemet, vilket flyttades i tillverkarens d v s DEC:s egen regi. Hundraprocentiga garantier för VAX-systemets funktionsduglighet i alla detaljer efter flyttningen var ett oavvisligt krav, därav denna särbehandling av VAX-datorn.

Vid inflyttningen var enbart kontorsutrymmen och liknande lokaler färdiga för användning, medan byggnadsarbetet i studiorna var kraftigt försenat och ej blev färdigställt under verksamhetsåret. Vissa mycket essentiella delar i datorhallen saknades även, som t e x temperaturövervakningsapparat och andra säkerhetsanordningar. Trots att man lovat att ha ett provisoriskt kylsystem i funktion redan vid inflyttningen, kunde inte ett dylikt åstadkommas förrän i början av juni 1985. Eftersom datorerna avger en betydande kvantitet värme, innebär detta i praktiken att dessa inte kunde startas. Resultatet blev att något musikaliskt produktionsarbete inte kunde utföras förrän verksamhetsåret var tilländalupet. Ett sådant långt totalstopp i produktionen har aldrig tidigare förekommit i EMS' tjugoåriga historia, vilket får skyllas på omständigheter utanför EMS' kontroll.

EMS' lokaler i Münchenbryggeriet omfattar 5 studior av kontrollrumstyp av olika storlek samt en studio för mikrofoninspelningar. Studiorna är numrerade 1 -6 varav de fem första är lokaliserade på bottenplanet och den sjätte i det övre planet. På det övre planet finner man också fyra s k terminalrum där tonsättarna kan arbeta med VAX-systemet. Därtill kommer ytterligare två utrymmen avsedda för tonsättarnas arbete. På det övre planet finns vidare två konferens- och sammanträdesrum, arkiv, förrådsvind, vilrum, "kaffehörna" samt två kontorsrum. På bottenplanet finner man förutom studiorna även datorhallen, kontorsrum, förråd, verkstad och de båda ingenjörernas rum.

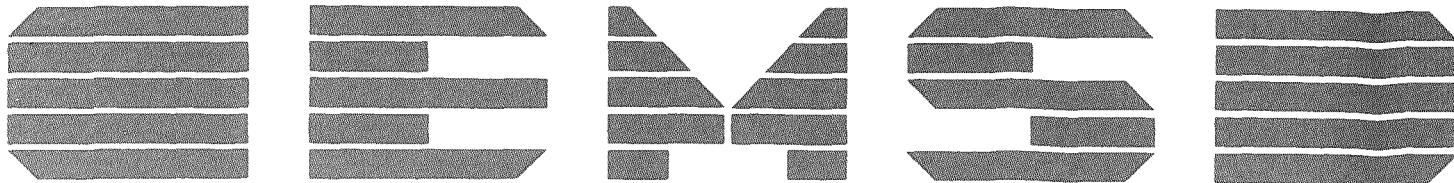
EMS' nya lokaler är till den sammanlagda ytan något större än de som EMS disponerade på Kungsgatan 8. Det innebär att EMS fått tillgång till lokaliteter vilka saknades på Kungsgatan men som är av stor vikt för en rationell drift, som t ex ändamålsenliga förrådsrum, arkiv, sammanträdesrum etc., liksom att vissa lokaler kan hyras ut främst för amatörverksamheten.

Omedelbart efter inflyttningen och uppackningen vidtog det omfattande installationsarbete som EMS själv måste genomföra och som troligtvis kommer ta minst ett år i anspråk innan allt fungerar som planerat - räknat från flyttningdagen. De nya lokalerna innebär också ur teknisk synpunkt ett bättre läge för EMS' verksamhet och medger mer avancerade former av sammankoppling av de olika studiornas resurser än tidigare.

Samarbete med musiklivets institutioner

EMS har ett gott samarbete med olika institutioner inom det svenska musiklivet. Det traditionella samarbetet med Sveriges Riksradio, Rikskonserter, Kursverksamheten vid Stockholms Universitet har fortgått på oförändrad hög nivå.

Liksom tidigare år har EMS medverkat i planeringsarbetet av den Internationella Elektronmusikfestivalen, vilken ägde rum 18-23 september 1984. Det var den sjätte i ordningen.

En nyhet för året var att festivalen för första gången även hade institutioner utanför SRR som medarrangörer, såsom Fylkingen och Kulturhuset, något som tillfört festivalen ökad tyngd i de internationella sammanhangen. Liksom tidigare var publikintresset påfallande stort.

EMS deltog i såväl planering som genomförande av Skinnskattebergsfestivalen 1985, 31 maj - 2 juni. Bland framfördes ett specialkomponerat verk för denna festival, nämligen Anders Blomqvists "Fyrverkerimusik", till stora delar realiserad vid EMS. Detta evenemang drog en publik på ca 1000 personer.

Även den festival och konferens som EMS varit med om att planera och förbereda i Landskrona i slutet av augusti 1984 blev en klar framgång. Som ett påtagligt resultat av denna lyckosamma festival kommer kommunen att arrangera en ny festival i november 1986.

EMS viktiga roll som konsult och planeringshjälp inom det svenska musiklivet är således oförminskad när det gäller att assistera i frågor som berör den elektro-akustiska musiken.

Utländska tonsättare på EMS

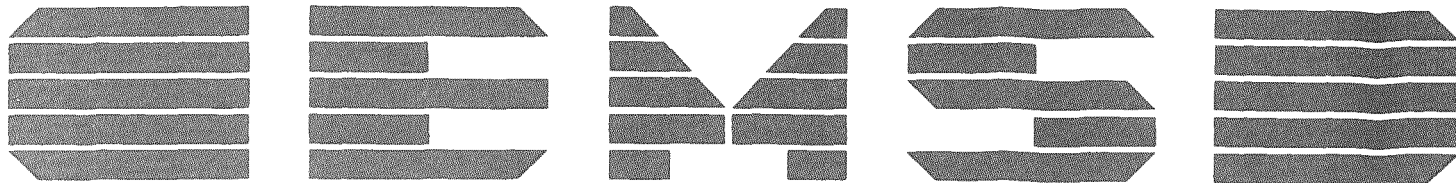
Intresset för EMS bland utländska tonsättare synes vara i ständigt tilltagande. Många länder saknar en institution av EMS' typ som är direkt inriktad på att tillgodose de yrkesverksamma tonsättarnas behov av produktionsresurser inom den elektro-akustiska musiken. En viktig insats härvidlag utför Svenska Institutet genom att tillhandahålla särskilda stipendier, vilka gör det möjligt för utländska tonsättare att komma till EMS främst för att studera datormusik. Under året gästades EMS av tonsättarna Kim Dyett från Nya Zeeland, Georg Katzer från DDR och Paul Pignon från England, vilka innehade ovannämnda stipendier. Dessutom gästades EMS av Michael Obst från Västtyskland, William Lennox från England, David Jones från USA, Lászly Dubroway från Ungern, Coriun Aharonián från Uruguay, Richard Scott från USA, Asbjörn Schaathun från Norge samt Otto Romanowski från Finland.

Samarbete med utländska institutioner och annat internationellt deltagande

Det är viktigt för den svenska elektro-akustiska musikens spridning utanför Sverige att EMS har goda internationella kontakter. Sedan många år tillbaka intar GMEB (Groupe de Musique Experimentale de Bourges) i Bourges en särställning. Med GMEB, som bland annat varje år arrangerar den i särklass största internationella tävlingen för elektro-akustisk musik samt kanske den mest omfattande festivalen för denna musikform, har EMS ett särskilt gott förhållande. Detta har under flera år avspeglats i det stora antal framförda svenska verk vid denna festival, vilken ägde rum i juni detta år. Studiochefen deltog både som juryman i tävlingen, vilken ägde rum i mitten av april, och som representant för EMS under själva festivalen.

Under Bourgesfestivalen deltog också studiochefen i ICEMS:s andra generalförsamling i sin egenskap av ledamot av "die Patronatskomitee" för "Stiftung Schweizerisches Zentrum für Computermusik" var studiochefen inbjuden att övervara den officiella invigningen den 15 juni av detta datormusikcentrum beläget utanför Zürich.

EMS deltog med en stor grupp i den internationella datormusikkonferensen i Paris i oktober 1984, arrangerad av IRCAM (Institut de Recherche et Coordination Acoustique Musique). EMS presenterade där det s k "WSP-systemet", d v s det realtidssystem för produktion av musik, vilket kunde realiserats tack vare ett generöst anslag från Wallenbergstiftelsen året innan.

sid 4(5)

EMS var också inbjudet att delta i "Festival für Elektronische Musik" som arrangerades i Musikhögskolan i Köln i Västtyskland. Studiochefen deltog i denna festival med en kombination av konsert och föredrag om EMS' historia från starten fram till nutid. Detta program radierades i sin helhet av Westdeutscher Rundfunk.

Studiornas utnyttjande under 1984/85

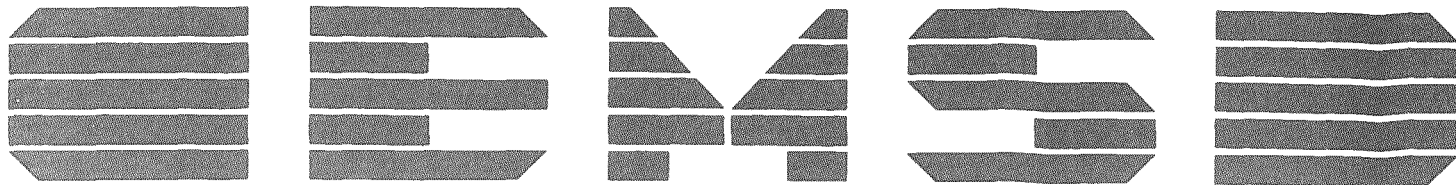
På grund av att EMS fick lov att stänga sina studior 15 februari 1985 och därigenom fick ett produktionsstopp i över en tredjedel av verksamhetsåret, är EMS' studio-utnyttjande väsentligt lägre än föregående rekordår.

Under budgetåret 1984/85 har studio A1 använts i minst 5.013 timmar av följande tonsättare:

Courium Aharonián (Uruguay)	Christer Lindwall
Anders Blomqvist	Peter Lundén
Christian Bock	Jan W Morthenson
Lars-Gunnar Bodin	Åke Parmerud
Ilja Cmiral	Akos Rózmán
Rolf Enström	Bo Rydberg
Ragnar Grippe	Otto Romanowski (Finland)
Tomas Hammar	Folke Rabe
Sten Hanson	Asbjörn Schaathun (Norge)
Jens Hedman	Roberta Settels
S-O Hellström	Jonas Söderberg
Per Holmström	Richard Scott (USA)
David Jones (USA)	Kent Tankered
Georg Katzer (DDR)	Björn Wallgren
Max Käck	Tommy Zwedberg
William Lennox (England)	Lars Åkerlund
Jörgen Lind	

Den digitala studion, studio D, har under året använts i 1.638 timmar av nedanstående tonsättare:

Anders Blomqvist
Christian Bock
Lars-Gunnar Bodin
László Dubrovay (Ungern)
Jens Hedman
S-O Hellström
Michael Hinton
David Jones (USA)
Georg Katzer (DDR)
Peer Landa (Norge)
William Lennox (England)
Jörgen Lind
Christer Lindwall
Peter Lundén
Jan W Morthenson
Michael Obst (Västtyskland)
Åke Parmerud
Otto Romanowski (Finland)
Bo Rydberg
Richard Scott (USA)
Kent Tankered
Tamás Ungváry
Sven Tåveby

Studio A2 har under verksamhetsåret 1984/85 använts av följande personer. Även detta år har Kursverksamheten vid Stockholms Universitet förlagt sina kurser i elektro-akustisk musik i denna studio.

Mats Arborélius
Anders Ahl
Bo Ahlberg
Tommy Ahlström
Hans Andersson
Olle Borg
Jonas Broberg
Christian Bock
Mikael Blommé
Benny Burnert
Lars Beckman
Johannes Bergmark
Josef Doukkali
Anders Edgren
Thomas Edström
Hampus Ekholm
Per Ekman
Tomas Eriksson
Björn Erlandsson
Hans Fast
Magnus Fredriksson
Magnus Frenning
Magnus Gehlin
Peter Gillgren
John Gordon
Kennet Gyllheden
Bo Halén
Johan Hansson
Jens Hedman
Bengt Johlander
Mikael Karlsson
Erik Kling
Rolf Kling
Jesper Krantz
Fredrik Landergren
Sergio Lidsell
Jörgen Lind
Mats Lodén
Lena Lundström
Johan Mauritzon
Nino Monastra

Peter Norberg
Sven Nordqvist
Jan Nilsson
Jan Ohlin
Luis Olivares
Per Paulsson
Bo Pettersson
Tord Pettersson
Paul Pignon
Ingemar Rask
Karin von Rettig
Karl-Johan Rach
Love Rambro
Lars Ringborg
Gunnar Rundblad
Håkan Sandélius
Svante Strandberg
Lasse Summanen
Michael Sundén
Thomas Sundström
Håkan Svensson
Per Svensson
Anders Tufvesson
Sven Täveby
Pål M Török
Kerstin Welander
Viktor Wennerqvist
Dag Werle
Johan Wihlborg
Roland Zinders
Bengt Ählén
Sören Åslund